

Provinciale Staten van de Provincie Fryslân
GrienLinks, Dhr. J. Knol
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 28 april 2021

Verzonden, **28 APR. 2021**

Ons kenmerk : 01871494
Afd./Opgave : Wadden
Behandeld door : ir. M. Iping / (058) 292 55 46 of m.iping@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 1

Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen over de gevolgen van het verlies van containers boven de Waddeneilanden

Geachte heer Knol,

Uw schriftelijke vragen op grond van artikel 42 van het Reglement van Orde, binnengekomen op 8 april 2021, beantwoorden wij als volgt.

Uw inleidende toelichting:

Op 7 april 2021 kwam er een bericht op NOS teletekst dat ten noorden van Ameland een schip vijf containers heeft verloren. Het schip, de Baltic Tern, voer op dat moment 27 kilometer af van het Waddeneiland. Een van de containers is gevuld met aceton, drie met 'droge goederen', de vijfde is leeg, zo meldt de kustwacht. Op het moment van schrijven dreigen er nog twee containers overboord te slaan. Dit neemt ons mee naar de ramp van MSC Zoe, waarvan de plastics nog steeds aanspoelen.

Vraag 1:

Is het college op de hoogte van de situatie die boven beschreven is? Is het college actief geïnformeerd over de lading en de mogelijke gevolgen voor het waddengebied?

Antwoord vraag 1:

Ja, daar hebben we kennis van genomen. We zijn niet actief geïnformeerd over de lading en de mogelijke gevolgen voor het Waddengebied.

Vraag 2:

Een container bevat aceton, dat mensen vooral kennen als nagellakremover, verfverdunder en lijmverwijderaar. Welke gevolgen heeft het overboord slaan van deze container met aceton voor de ecologie en de volksgezondheid in dit gebied?

Antwoord vraag 2:

Inmiddels is duidelijk dat alle vijf containers, waaronder die met aceton, zijn teruggevonden met de lading er nog in. Als college kunnen we niet inschatten hoe groot de gevolgen voor de ecologie en volksgezondheid zouden zijn mocht een dergelijke hoeveelheid aceton in zee terecht komen.

Vraag 3:

Op dit moment vindt een onderzoek van de Waddenacademie plaats over de korte en lange termijn gevolgen van het overboord slaan van de containers van de MSC Zoe voor het Waddenecosysteem. Is bekend wanneer dit onderzoek wordt afgerond? En is er een mogelijkheid om de containers die nu overboord zijn geslagen ook mee te nemen in het onderzoek? Waarschijnlijk geeft aceton een ander beeld dan de microplastics.

Antwoord vraag 3:

Navraag bij Rijkswaterstaat leert dat het onderzoek grotendeel is afgerond en het rapport binnenkort aan de minister zal worden aangeboden. De minister van Infrastructuur en Waterstaat zal het rapport vervolgens aanbieden aan de Tweede Kamer. Gelet op de afrondende fase waarin het onderzoek zich bevindt, is er geen mogelijkheid de gevolgen van de recent overboord geslagen containers te betrekken in het onderzoek.

Vraag 4:

Op 27 november 2019 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat aan de Tweede Kamer (kenmerk RWS-2019/40566) een overzicht gestuurd van de stand van zaken van de bergingsoperatie van de containers van MSC Zoe. Wat is de stand van zaken op dit moment?

Antwoord vraag 4:

De minister van Infrastructuur en Waterstaat informeerde de Tweede Kamer per brief van 28 januari 2021 over de schadeafhandeling MSC Zoe (kamerstuk 29 684, nr. 211). We sturen die brief als bijlage mee. Hierin geeft zij aan dat er inmiddels een overeenkomst met MSC is gesloten. Tijdens het Algemeen Overleg Maritiem van 2 juni aanstaande zal de minister de Tweede Kamer uitgebreid informeren over de maatregelen op het gebied van de containerscheepvaart.

Vraag 5:

Staat het college, net als GrienLinks, achter de oproep van de Waddenvereniging om de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) voor sluiting van de Zuidelijke vraagroute in stormachtige omstandigheden te volgen? Zo ja, op welke wijze wordt dit kenbaar gemaakt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 5:

We staan achter het advies van de Onderzoeksraad voor Veiligheid om verschillende maatregelen te treffen om containerverlies in de toekomst zoveel als mogelijk te voorkomen. Het beperken van het gebruik van de zuidelijke vaarroute bij stormachtige omstandigheden is hier een onderdeel van en juichen we toe. Per brief van 26 november 2020 reageerde het kabinet richting de Tweede Kamer op het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid naar de ramp met de MSC Zoe. In haar reactie geeft het kabinet aan dat voor het sluiten van de vaarroute een besluit nodig is van de International Maritime Organisation (IMO) en dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat met Duitsland en Denemarken overlegt om tot een gezamenlijk voorstel in het IMO te komen over de routing van containerschepen ten noorden van de Waddeneilanden. Wij zijn van mening dat de minister de situatie serieus neemt en goede stappen onderneemt. In het Bestuurlijk Overleg Waddengebied zullen we de voortgang met haar bespreken, onze ongerustheid opnieuw kenbaar maken, en haar vragen om het treffen van maatregelen hoog op de agenda te houden.

Vraag 6:

De provincie Fryslân is vertegenwoordigd in verschillende internationale samenwerkingsverbanden rond de Wadden en Noordzee. Is het college bereid deze problematiek bij deze partijen onder de aandacht te brengen?

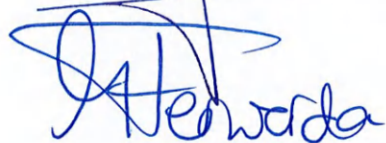
Antwoord vraag 6:

Ja, dat zijn we.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter



voor deze, de loco-provinciesecretaris

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris

Bijlage: Kamerbrief schadeafhandeling MSC Zoe d.d. 28 januari 2021



Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX DEN HAAG

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG
T 070-456 00 00
F 070-456 11 11

Ons kenmerk
RWS-2021/2279

Datum 28 januari 2021
Onderwerp schadeafhandeling MSC Zoe

Geachte voorzitter,

Met mijn brieven van 24 juni en 27 november 2019 heb ik u onder andere geïnformeerd over de opruimmaatregelen die zijn getroffen nadat de MSC Zoe op 2 januari 2019 boven de Waddeneilanden 342 containers verloor. Met deze brief informeer ik u over de schadeafhandeling met de reder van het schip, Mediterranean Shipping Company (MSC).

Zoals ik heb uiteengezet in mijn brief van 27 november 2019 is MSC onder de werking van de 'Wet bestrijding maritieme ongevallen' overgegaan tot het opsporen en het bergen van de verloren lading. Daarnaast is MSC kort na het overboord slaan van de containers verantwoordelijk gesteld voor alle schade die door deze containerramp is veroorzaakt. Over de afhandeling van deze schade is door mij met MSC definitief overeenstemming bereikt. Met deze brief informeer ik u over de afspraken die ik met MSC heb gemaakt. Daarmee kom ik tevens mijn toezegging na, gedaan tijdens het AO Maritiem van 3 december 2020, om u in het eerste kwartaal van 2021 over de definitieve schadeafhandeling te informeren.

Overeenkomst met MSC

MSC moet in aanvulling op de kosten die MSC zelf heeft gemaakt in verband met de opsporing en berging van verloren containers en lading in totaal het bedrag van €3.421.568,- aan schade vergoeden. Dit bedrag bestaat uit de vergoeding van de kosten die het rijk en andere partijen hebben gemaakt bij het bestrijden van deze containerramp en tevens uit lump sum betalingen voor kosten die mogelijk in de toekomst nog kunnen ontstaan omdat met de bergingsoperatie niet alle verloren lading kon worden opgeruimd. Ik licht de posten hieronder toe.

Op basis van de overeenkomst die ik met MSC heb gesloten betaalt MSC, in aanvulling op eerder door MSC gedane betalingen, aan het rijk en andere partijen een bedrag van € 855.473,-. Daarmee zijn alle claims die partijen hebben ingediend door MSC voldaan met uitzondering van overheadkosten waarvoor geldt dat MSC niet gehouden is deze te vergoeden. MSC vergoedt verder ook alle kosten (€754.816,-) die door het rijk zijn gemaakt doordat visvaartuigen werden gecontracteerd om aangetroffen kleine ladingdelen op te vissen die niet doelmatig

in de bergingsoperatie van MSC konden worden meegenomen ('Hot Spot Net Catching').

Zoals vermeld in mijn brief van 27 november 2019 is met de bergingsoperatie namelijk niet alle verloren lading terug gevonden. Nog resterende ladingresten zullen onder andere worden aangepakt door het 'Fishing for Litter'-project, waarbij afval dat als 'bijvangst' in de netten van vissers belandt aan land wordt gebracht en wordt verwerkt. MSC draagt daarom ook €268.000,- bij aan Fishing for Litter.

Door de dynamiek van de zeebodem kunnen ladingrestanten van de MSC Zoe die bij de bergingsoperaties niet zijn gedetecteerd en opgeruimd alsnog tevoorschijn komen. MSC betaalt €217.800,- zodat eventuele toekomstige zeebergingen door het rijk daaruit kunnen worden bekostigd en, daarnaast, €800.000,- voor eventuele toekomstige schoonmaakactiviteiten op de stranden.

MSC draagt verder nog de helft van de kosten van het onderzoek (zijnde €525.479,-) dat wordt uitgevoerd om te bepalen of sprake is van milieuschade zoals bedoeld in titel 17.2 van de Wet milieubeheer. Over uitkomst van dat onderzoek zal ik u informeren. De verzekeraar van MSC staat verder tot een bedrag van €7 miljoen garant indien komt vast te staan dat zulke milieuschade is ontstaan, dat de containerramp met de MSC Zoe daarvan de oorzaak is en MSC daarvoor aansprakelijk kan worden gehouden.

MSC heeft het totaalbedrag van €3.421.568,- inmiddels voldaan.

Vervolg

Ik heb u eerder geïnformeerd over het lopende onderzoek naar de ecologische effecten van de ramp met de MSC Zoe door het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek ter Zee en Wageningen University. De eerste bevindingen heb ik u bij brief van 20 februari 2020 toegezonden. Het eindrapport van dit ecologisch onderzoek verwacht ik binnen enkele weken en zal ik uiteraard met u delen. Rijkswaterstaat zal met de Waddeneilandgemeenten en de in aanmerking komende belangenorganisaties afspraken maken over de verdere samenwerking en over de inzet van het bovengenoemde bedrag van €800.000,- voor het geval er ladingresten van de MSC Zoe op de stranden aanspoelen.

Slot

Ik ben mij ervan bewust dat de containerramp met de MSC Zoe grote impact heeft gehad op het Waddengebied, op de bewoners en op iedereen die dit gebied een warm hart toedraagt. Er is door vele partijen een enorme inzet gepleegd om de verloren lading op te sporen en op te ruimen en om de gevolgen van het verlies van de containers zo veel mogelijk te beperken. Al deze inspanningen kunnen de

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Ons kenmerk
RWS-2021/2279

gevolgen niet volledig ongedaan maken maar het is wel mogelijk gebleken om de gemaakte, de nog te maken kosten en het risico op milieuschade voor rekening te brengen van de partij die voor de containerramp verantwoordelijk is.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga